

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อ	ง
Abstract	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญแผ่นภูมิ	ด
สารบัญตารางภาคผนวก	ถ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	11
ความหมายของบทบาท	11
ทฤษฎีบทบาท	13
ประเภทของบทบาท	13
ความขัดแย้งของบทบาท	14
ความกดดันของบทบาท	15
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ	16
ความหมายของคณะกรรมการ	16
ประเภทของคณะกรรมการ	17

เรื่อง	หน้า
การบริหารโรงเรียน	18
แนวคิดและหลักการบริหารงานโรงเรียน	19
การกำหนดหน้าที่และแนวปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543	21
การแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา	24
การอยู่ในตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษา	25
การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษา	25
การสรรหากรรมการสถานศึกษาแทนตำแหน่งที่ว่าง	25
การจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา	25
การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม งานวิจัยในประเทศ	35
Rajabhat Mahasarakham University งานวิจัยต่างประเทศ	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	43
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48

เรื่อง	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	120
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	120
สมมติฐานของการวิจัย	120
ขอบเขตของการวิจัย	121
สรุปผลการดำเนินงาน.....	121
อภิปรายผล	123
ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก ตารางภาคผนวกแบบสอบถามการวิจัยและหนังสือขอความร่วมมือ ในการวิจัย.....	136
ประวัติผู้วิจัย	156

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ด้านการกำหนดนโยบาย แผนแม่บท และแผนพัฒนา ของสถานศึกษา 26
2	ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 27
3	ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตร 28
4	กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา..... 29
5	ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส..... 29
6	ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ 30
7	แนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 31
8	ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิชาการ ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น 31
9	เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 32
10	ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณสุข 33
11	แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงาน ตามระเบียบตามที่เห็นสมควร 34
12	ปฏิบัติการอื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของ สถานศึกษา 35
13	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย 43

ตารางที่	หน้า
14 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้าราชการครูและ ไม่เป็นข้าราชการครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย	48
15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน.....	49
16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 1 กำหนด นโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา	52
17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 ให้ความเห็น ชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	54
18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 3 ให้ความเห็น ชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น	54
19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 4 กำกับและติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	56
20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 5 ส่งเสริมและ สนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน	57

ตารางที่	หน้า
21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 6 พิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้ รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ	59
22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 7 เสนอแนวทาง และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	61
23 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 8 ระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ	63
24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 9 เสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงาน กับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น....	65
25 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 10 ให้ความเห็น ชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอ ต่อสาธารณชน	67
26 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 11 แต่งตั้ง ที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตาม ระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควร	68

ตารางที่	หน้า
27 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 12 ปฏิบัติการ อื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด	69
28 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและ ไม่เป็นข้าราชการครู	70
29 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและ ไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 1 กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของ สถานศึกษา	71
30 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและ ไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ ประจำปีของสถานศึกษา	77
31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและ ไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำ สาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	79
32 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและ ไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตาม แผนของสถานศึกษา	81

33	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 6 พิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้ รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ	86
34	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ด้านที่ 7 เสนอแนวทาง และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	90
35	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 8 ระดมทรัพยากร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ	94
36	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 9 เสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงาน กับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น....	97
37	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 10 ให้ความเห็น ชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอ ต่อสาธารณชน	100
38	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 11 แต่งตั้ง ที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตาม ระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควร	103

39	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 12 ปฏิบัติการ อื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด	105
40	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู โดยรวม	107
41	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 1 กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา.....	108
42	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา...	109
43	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	110
44	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา...	111
45	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ แลได้มาตรฐาน.....	112
46	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 6 พิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และ เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ	113

47	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 7 เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และ ด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	114
48	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 8 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน ทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ	115
49	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	116
50	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นที่เป็นข้าราชการครูและไม่เป็นข้าราชการครู ด้านที่ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน	117
51	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นที่ด้านที่ 11 แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะ อนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควร.....	118
52	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นที่ด้านที่ 12 ปฏิบัติการอื่นที่ได้รับมอบหมาย จากหน่วยงานต้นสังกัด	119

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1. กรอบแนวคิดการวิจัย 5

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Maharakham University

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1. แสดงค่าอำนาจจำแนกตามโครงสร้างรายชื่อของแบบสอบถาม	135
2. แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและเป็นรายด้าน	136

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Maharakham University